

Claes Thunblad
Stadsmiljö
08-508 263 71
claes.thunblad@tk.stockholm.se

Till
Trafik- och renhållningsnämnden
2008-11-11

Stockholm Ren och Vacker, lägesrapport 4 under perioden 2007-2009

Förslag till beslut

1. Trafik- och renhållningsnämnden godkänner lägesrapporten
2. Trafik- och renhållningsnämnden överlämnar rapporten till kommunstyrelsen

Magdalena Bosson
Förvaltningschef

Ted Ell
Avdelningschef

Claes Thunblad
Enhetschef

Sammanfattning

Kommunfullmäktige har i samband med beslut om budget för Stockholms stad den 8 december 2007 gett trafik- och renhållningsnämnden samordningsuppdraget att göra Stockholm till en ren och vacker stad. Uppdraget fullföljs i budget för 2009 med inriktning för 2010 – 2011, där de ekonomiska förutsättningarna för att fullgöra uppdraget också förstärks.

Utifrån uppdraget om en renare och vackrare stad har tre lägesrapporter lagts fram för beslut i trafik- och renhållningsnämnden, 2007-04-03, 2007-10-23, 2008-02-12. I dessa

lägesrapporter har en rad åtgärder för stärkt renhållning, renare och vackrare stadsmiljö, samt förbättrad klottersanering presenterats för godkännande, samt uppfyllnadsgraden av de föreslagna åtgärderna redovisats.

I följande lägesrapport redovisas resultatet av de åtgärder som föreslogs för 2008.

Den höga driftsnivå som sattes under våren och sommaren 2007 har fullföljts under 2008 och ett successivt arbete med att förnya, komplettera och förstärka stadens utbud av papperskorgar har påbörjats, då samtliga papperskorgar längs de stora gatustråken i City bytts ut och kompletterats och därmed mer än fördubblat papperskorgsvolymen längs dessa citygator och torg.

De manuella städinsatserna har stärkts betydligt under året och nära samverkan med privata fastighetsägare har möjliggjort finansiering och utbildning av ett 60-tal Stockholmsvärdar, samt 20 sommaranställda ungdomsvärdar under 2008.

Arbetet med fokusområden i samverkan med näringslivet utökades jämfört med 2007, både i form av längre projekttid och i fler områden. Under perioden april - september 2008 har hela City, Gamla Stan/Slussen, Kista och Årsta partihallsområde utgjort fokusområden. I dessa områden har barmarksrenhållning och klottersanering stärkts, dagstädning med manuella skräpplockare har införts och drygt 300 avtal har skrivit mellan staden och butiksägare, om att hålla rent framför den egna butiksentrén. Finansieringen av insatserna har delats mellan Trafikkontoret och de privata och offentliga aktörerna i området.

I enlighet med kommunfullmäktiges beslut har också arbetet med nedgrävning av en återvinningsstation på Birger Jarlsgatan påbörjats. Stationen beräknas stå klar under året.

Utbyggnaden av Affischplats Stockholm fortgår. Av de 100 nya friaffischeringsanläggningarna står i dag 85 på plats. Trafikkontoret för också samtal med Storstockholms lokaltrafik, SL och elbolaget Fortum, samt med de större evenemangsarrangörerna för att kraftigt utöka antalet platser för friaffischering.

I samverkan med bland annat polisen och City i samverkan har också cirka 25 000 illegalt uppsatta affischer tagits ned under 2008.

Sedan ansvaret för klottersanering fördes över från stadsdelsnämnderna till trafik- och renhållningsnämnden den 1 maj 2007 har verksamheten vad gäller klottersanering utökats betydligt. I dag har den nybildade enheten mot klotter på ansvaret för klottersanering av samtliga av Trafikkontorets och stadsdelsförvaltningarnas anläggningar. Genom samverkansavtal har även en ansvarsöverföring skett av Konstrådets anläggningar, delar

av Fastighetskontorets anläggningar, samt samtliga av elbolaget Fortums elskåp och nätstationer, vilket motsvarar cirka 20 000 elskåp och 5 000 större nätstationer.

Under 2008 har ett webbaserat system byggts upp på enheten mot klotter. Systemet möjliggör bland annat direktbeställning av saneringsuppdrag från Trafikkontoret, till handdatorer hos sanerare, dokumentation och redovisning av utförd saneringsarbete i realtid och statistik över mängd, kostnader för utförd sanering och uppfyllnadsgrad av 24timmars-regeln. Systemet är också samordnat med polisens arbete för snabbare och effektivare hantering av skadeståndsärenden. Uppfyllnadsgraden av 24timmars-regeln uppgår under året till mellan 95-97 procent under året.

Inom ramen för det förebyggande arbetet har filmen ”Graffiti – En identitet i färg” tagits fram i samarbete med polisen. Filmens syfte är att sprida kunskap och information om subkulturen graffiti och kommer att användas som bas för kommande utbildningsinsatser riktade till vuxna som i sitt arbete kommer i kontakt med graffitikulturen. En hemsida har byggts upp i anslutning till filmen.

Trafikkontorets samverkan med polisen har utökats betydligt under 2008. Samverkan underlättas betydligt av den dokumentation och kartläggning av skadegörelsen som numera sker inom ramen för Trafikkontoret. Stadens satsning på utökad klottersanering har resulterat i en kraftig ökning av antalet polisanmälningar om skadegörelse, som år 2008 beräknas uppgå till 50 000. Även antalet åtal och domar ökar kraftigt, liksom nivån på utdömda skadestånd.

En Nordisk huvudstadskonferens om graffiti har också anordnat under året i Stockholm. Värddar för konferensen var Trafikkontoret, Storstockholms lokaltrafik och Länspolisens graffitikommission. Ett femtiotal deltagare från de Nordiska länderna och en rad större myndigheter i Stockholms stad enades kring bildande av tre nordiska nätverk, inom kommunerna, polisen och lokaltrafikdrift. Stockholms stad är värdstad för arbetet fram till nästa konferens 2009.

Under 2008 har kampanjarbetet med syftet att påverka stockholmarnas attityder till nedskräpning, bedrivits på flera olika nivåer. Ett kommunikativt koncept för åren 2008-2010 har tagits fram, målgruppsinriktade affischkampanjer har genomförts med fokus på fimpn som skräp och i arbetet med fokusområden och utbildning av Stockholmsvärdar har den strategin inriktats på att visualisera städning och därmed skapa större medvetenhet kring frågor om nedskräpning.

I samverkan med Statistiska Centralbyrån, SCB och stiftelsen Håll Sverige Rent har en modell för att göra faktiska skräpmätningar tagits fram under 2008. Med start i juni 2009 påbörjas därför mätningar på cirka 1 200 mätpunkter i Stockholms stad.

Under vecka 17 genomförde också Trafikkontoret Skräpplockardagar i skolorna. Drygt 21 000 grundskoleelever deltog i Stockholmskampanjen.

Bakgrund

Kommunfullmäktige har i samband med beslut om budget för Stockholms stad den 8 december 2007 gett trafik- och renhållningsnämnden samordningsuppdraget att göra Stockholm till en ren och vacker stad. Uppdraget tydliggjordes genom att verksamheten i renhållningsnämnden, samt ansvaret för gatuskötsel och markupplåtelse i stadsdelsnämnderna överfördes till trafik- och renhållningsnämnden. Trafik- och renhållningsnämnden fick också ökat budgetanslag och kostnader för insatser med att göra Stockholm rent och tryggt inarbetades i budget.

I Stockholms stads budget för 2008 ligger uppdraget fast. Det gäller också budgeten för 2009 med inriktning för 2010 – 2011, där de ekonomiska förutsättningarna för att fullgöra uppdraget förstärks betydligt.

Utifrån uppdraget om en renare och vackrare stad har tre lägesrapporter lagts fram för beslut i trafik- och renhållningsnämnden, 2007-04-03, 2007-10-23, 2008-02-12. I dessa lägesrapporter har en rad åtgärder för stärkt renhållning, renare och vackrare stadsmiljö, samt förbättrad klottersanering presenterats för godkännande, samt uppfyllnadsgraden av de föreslagna åtgärderna redovisats.

Åtgärderna har också föranlett ett flertal andra ärenden för beslut i trafik- och renhållningsnämnden, samt i stadens kommunfullmäktige. Några av dessa ärenden rör beslut gällande ändringar i stadens ordningsföreskrifter, beslut om stadens policy mot klotter och annan skadegörelse, åtgärder inom Affischplats Stockholm.

I följande lägesrapport redovisas resultatet av de åtgärder som föreslogs för 2008.

Ökad städning

Den höga driftsnivå som sattes under våren och sommaren 2007 har fullföljts under 2008. För stora delar av innerstaden innebär det maskinsopning, papperskorgstömning och manuell plockning sju dagar i veckan. Under månaderna maj-september sker ytterligare frekvenshöjningar, vilket också innefattar spolning av de innerstadsgator och torgytors som är särskilt utsatta för nedskräpning. I ytterstaden styrs nivån på driften av olika ytors belastning, utsatthet och geografiska läge.

Under våren 2008 genomfördes en ny upphandling av driften i hela staden. De nya avtalen garanterar långsiktighet gällande nuvarande driftsnivå, samt att renhållningen på

de mest frekventerade områdena i såväl innerstad som ytterstad förstärkts.

Förutsättningen för en bibehållen basnivå för driften under kommande år är dock att kommande vintrar innebär låga kostnader för bortforsling av snö. En snörik vinter kräver omprövning av budgetplaneringen, vilket innebär att basnivån för barmarksrenhållningen och övrig drift måste sänkas.

Ökad turism och ökat antal evenemang under sommarhalvåret medför också att behovet av en 24timmarsstädning med manuell plockstädning, samt extra papperskorgstömningar ökar. Ett flertal stora evenemang medför extrastädning, inte enbart i evenemangsområdet, utan också på gator och torgytor i områdets närhet, samt på sträckor mellan evenemangsytor och kollektivtrafik. När det gäller innerstadsdriften medför dessa växande näringar omfattande extrakostnader.

Fler och större papperskorgar

Under 2008 påbörjades ett successivt arbete med att förnya, komplettera och förstärka stadens utbud av papperskorgar. Samtliga papperskorgar längs de stora gatustråken i City har bytts ut och kompletterats. Den enhetliga modellen förstärker helheten i stadsmiljön och har samtidigt mer än fördubblat papperskorgsvolymen längs dessa citygator och torg. Trafikkontoret prövar nu flera möjligheter att med extern finansiering i form av upplåtna reklamtyor möjliggöra byte och kompletteringar av papperskorgar i hela staden. Ett flertal åtgärder kommer att kunna genomföras under hösten/våren 2008/2009.

Stockholmsvärdar plockstädar

Inom ramen för projekt Stockholm Ren och Vacker har de manuella plockinsatserna stärkts betydligt under 2008. Den samverkan som byggts upp och utvecklats mellan Trafikkontoret, driftentreprenörer, privata fastighetsägare och Stockholm Visitors board har möjliggjort finansiering och utbildning av ett 60-tal Stockholmsvärdar, samt 20 sommaranställda ungdomar under 2008.

Fokusområden i samverkan med andra

Arbetet med fokusområden i samverkan med näringslivet utökades jämfört med 2007, både i form av längre projekttid och i fler områden. Målsättningen för ett fokusområde är att i samverkan med aktörer inom området förstärka den faktiska renhållningen på kort och lång sikt, öka upplevelsen av en vackrare stadsmiljö och påverka attityder hos besökare och aktörer i området. Finansiering och genomförande av planerade insatser sker gemensamt mellan Trafikkontoret och dess samverkanspartners. Fokusområdena väljs utifrån vilka förutsättningar som finns för samverkan, samt vilken problembild gällande nedskräpning som finns i området.

Under perioden april - september 2008 utgjorde följande områden fokus för Stockholm Ren och Vacker:

City delades in i fem olika områden där näringsidkare och representanter från City i Samverkan bildade arbetsgrupper, med ansvar för projektet, i vart och ett av dessa områden. Bland annat 20 ungdomar anställdes som Stockholmsvärdar under vår och sommar, staden förstärkte sina städinsatser och utökade blomsterprogrammen och drygt 200 butiksägare skrev under avtal med staden om att hålla rent framför egen butiksentré. Finansieringen av projektet delades mellan staden och fastighetsägarna i City.

I stadsdelen Södermalm sattes särskilt fokus på Gamla stan och Slussen i samverkan med Södermalms stadsdelsförvaltning. Sjudagarsstädning genomfördes i området, åtta Stockholmsvärdar patrullstädade området och drygt 100 butiksägare skrev under samverkansavtal med Stockholms stad.

I Kista samverkade Trafikkontoret med Fastighetsägarna och Kista Science City. Utöver utökad städning och klottersanering anställdes två Kistavärdar med uppgift att tre timmar per eftermiddag plocka skräp, riva affischer och anmäla brister i städningen för åtgärd. Under de fem månader som fokusperioden pågick beräknas Kistavärdarna plockat upp cirka 500 säckar, eller drygt 50 000 liter skräp.

I Årsta Partihallsområde har ett omfattande arbete påbörjats för att stärka miljön och höja områdets attraktivitet i samverkan med Stockholm Business Region, Exploateringskontoret, Fastighetskontoret och samtliga fastighetsägare och företagare i området. Frekvensen för renhållning har utökats betydligt, platser som nyttjas för illegal dumpning har stängslats för, illegalt uppställda fordon och containers har polisanmälts och forslats bort och en informationsbroschyr med regler, bestämmelser och skyldigheter gällande återvinning av avfall och grovsopor, drift och underhåll har tagits fram och skickats ut till samtliga aktörer i området. Under hösten ses parkeringsbestämmelser, samt skyltning i partihallsområdet över. Fastighetsägarna har föreslagits anställa en värd för patrullering, kontroll och plockstädning i området.

Under kommande år föreslås att samverkan i befintliga fokusområden stärks och utvecklas vidare. I enskilda områden kan även upphandlingar och avtal som berör driften samordnas. Därtill kommer nya fokusområden som bör inrymmas i de särskilda insatsområden som staden har i ytterstaden, inom ramen för Järvalyftet och Södervisionen.

Nedgrävning av återvinningsstation

Baserat på det avtal som finns mellan staden och förpacknings- och tidningsinsamlingen, om att bygga ut systemet med återvinningsstationer pågår arbetet med att anvisa platser för en sådan utbyggnad. Beslut har tagits om nedgrävning av en återvinningsstation på Birger Jarlsgatan. Stationen beräknas stå klar under året.

Affischplats Stockholm

Utbyggnaden av Affischplats Stockholm fortgår. Av de 100 nya friaffischeringsanläggningarna står i dag 85 på plats. De återstående 15 kräver nya platser, eller har försenats i tid på grund av bygge eller underhållsarbete. Trafikkontoret för också samtal med Storstockholms lokaltrafik, SL och elbolaget Fortum, samt med de större evenemangsarrangörerna för att tillskapa betydligt fler underhållna ytor för friaffischering på befintliga busskurer och teknikskåp. Arbetet med Affischplats Stockholm redovisas löpande på www.stockholm.se/affischplatsstockholm. Information om arbetet har också gått ut brevlades till ett brett urval av evenemangsarrangörer.

I samverkan med bland annat polisen och City i samverkan har projekt med nedrivning av olagligt uppsatta affischer genomfört under året. Under 2008 har cirka 25 000 illegalt uppsatta affischer tagits ned inom ramen för det samarbetet. Den av staden finansierade Cityvärden river dagligen affischer och i de avtal som finns kring papperkorgstömning och klottersanering ingår att hålla ytor rena från affischer. Trafikkontoret har också polisens skriftliga tillstånd att göra detta arbete.

Trafikkontoret sammanställer också ett antal större fall av illegal affischering för polisanmälan, samt fakturering till de bolag som annonserar olagligt.

Det växande problemet med storsäckar återstår. Trafikkontoret har i samverkan med polisen kallat in samtliga storsäcksföretag, tydliggjort regler och bestämmelser gällande hantering, uppställning och upphämtning av dessa säckar. Trots detta kvarstår det faktum att en mycket omfattande andel av de utställda storsäckarna i gatumiljön saknar tillstånd. En ytterligare åtgärd som bör prövas är att tillskriva bostadsrättsföreningar runt om i Stockholm med information om de bygglov som krävs för exempelvis en större lägenhetsrenovering, samt de tillstånd från polis och stad som krävs för att ställa ut en storsäck på offentlig mark.

Klotter och annan skadegörelse

Den 1 maj 2007 överfördes ansvaret för klottersanering från stadsdelsnämnderna till trafik- och renhållningsnämnden. En särskild enhet mot klotter har bildats inom ramen för avdelningen Stadsmiljö på Trafikkontoret med ett övergripande ansvar för bekämpningen av klotter. Enheten har i dag ansvaret för klottersanering av samtliga Trafikkontorets anläggningar, stadsdelsförvaltningarnas anläggningar. Genom samverkansavtal har även en ansvarsöverföring skett av Konstrådets anläggningar, delar av Fastighetskontorets anläggningar, samt samtliga av elbolaget Fortums elskåp och nätstationer.

Samverkan för utökad klottersanering

Mellan åren 2006 och 2008 har verksamheten gällande klottersanering stärkts betydligt. 2006 sanerade Trafikkontoret och stadsdelsförvaltningarna totalt för cirka 6 mnkr. Under 2008 uppgår kostnaden för sanering till cirka 20 mnkr. Kostnaden delas mellan Trafikkontoret och dess samarbetspartners. Satsningen har skett inom befintlig

driftsbudget, med sikte på att uppfylla de mål som sätts i budget, samt i stadens policy mot klotter och annan skadegörelse. De samverkansavtal som skrivits med externa parter har därför förutsatt att budgetöverföring sker, samt att samverkansparten har en ambitionsnivå som uppfyller stadens krav.

Den extra satsning som sker i budget för 2009 och 2010 möjliggör för första gången riktade medel mot klotter och skadegörelse, samt en ytterligare förstärkning av verksamheten över hela staden. Detta redovisas i särskilt ärende till trafik- och renhållningsnämnden under första kvartalet 2009.

Dokumentation för kontroll och reella skadestånd

Sedan 1 april 2008 har Trafikkontoret kontrakt med tre större entreprenörer som ansvarar för klottersanering över hela staden. I samverkan med dessa driftentreprenörer har också ett webbaserat system byggt upp på Trafikkontoret. Systemet möjliggör bland annat direktbeställning av saneringsuppdrag från Trafikkontoret, till handdatorer hos sanerare, dokumentation och redovisning av utförd saneringsarbete i realtid och statistik över mängd, kostnader för utförd sanering och uppfyllnadsgrad av 24timmars-regeln. Systemet är också samordnat med polisens arbete, vilket möjliggör snabbare hantering av skadeståndsärenden, samt samlade underlag för skadeståndsanspråk.

24timmars-regeln

Uppfyllnadsgraden av utförda saneringsuppdrag efter anmälan från allmänheten, den så kallade 24timmars-regeln, redovisas månadsvis till stadsledningskontoret. Allmänhetens anmälningar gällande klotter/graffiti uppgår till cirka 400-1 000 anmälningar i månaden. Uppfyllnadsgraden av 24timmars-regeln är mellan 95-97 procent under året. De uppdrag som ej uppfyller 24timmars-regeln är svårtillgängliga uppdrag som kräver exempelvis skylift, båt eller dyligt.

Under hösten 2008 har Trafikkontoret prövat en ny innovation inom saneringsområdet. Ett slutet och miljövänligt system avlägsnar klotter och graffiti, utan spill av kemikalier eller graffiti-färg. Saneringsmetoden har prövats på samtliga elskåp i Gamla Stan och ska utvärderas för beslut om utökning.

Prevention, aktion och samarbete

I samarbete med polisen har en filmen ”Graffiti – En identitet i färg” tagits fram under året. Filmens syfte är att sprida kunskap och information om subkulturen graffiti och kommer att användas som bas för kommande utbildningsinsatser riktade till vuxna som i sitt arbete kommer i kontakt med graffiti-kulturen. En hemsida har byggts upp i anslutning till filmen, www.stockholm.se/klotter. På hemsidan går det att beställa filmen, samt ta del

av utbildningspaket, historik, samt att läsa om hur Stockholms stad arbetar preventivt och aktivt mot klotter och graffiti.

Polisens insatser är av mycket stor betydelse för att minska skadegörelsen i staden. Utöver länspolisens centrala graffitikommission har även polisens Citydistrikt avsatt resurser för fält- och utredningsarbete. Även Söderortspolisens förbereder liknande insatser. Polisens arbete sker i nära samverkan med Trafikkontoret och underlättas betydligt av den dokumentation och kartläggning av skadegörelsen som numera sker inom ramen för Trafikkontoret. Stadens satsning på utökad klottersanering har resulterat i en kraftig ökning av antalet polisanmälningar om skadegörelse. Under 2007 anmäldes 30 000 fall av skadegörelse, beräknat antal anmälningar för 2008 uppgår till 50 000. Även antalet åtal och domar ökar kraftigt, liksom nivån på utdömda skadestånd. För att ytterligare stärka upp polisens arbete kommer Trafikkontoret i större utsträckning att anlita väktarinsatser under kommande år.

Sedan den nya lagen om medling började gälla vid årsskiftet har även den verksamheten påbörjats i samverkan med socialtjänsten. En möjlighet som bör prövas är avtalskrivande med graffitimålaren om frysta skadestånd förutsatt att den dömda upphör med skadegörelsen.

En Nordisk huvudstadskonferens om graffiti har också anordnat under året i Stockholm. Värddar för konferensen var Trafikkontoret, Storstockholms lokaltrafik och Länspolisens graffitikommission. Ett femtiotal deltagare från de Nordiska länderna och en rad större myndigheter i Stockholms stad enades kring bildande av tre nordiska nätverk, inom kommunerna, polisen och lokaltrafikdrift. Stockholms stad är värdstad för arbetet fram till nästa konferens 2009.

Sedan januari 2007 leder Trafikkontoret också arbetet i den samverkansgrupp mot klotter som består av ett fyrtiotal representanter för olika offentliga och privata huvudmän i Stockholms stad och län. Gruppen är underdelad i arbetsgrupper som tar fram och genomför såväl förebyggande insatser mot klotter/graffiti som mer aktiva insatser för att minska skadegörelsen i staden.

Kampanj Stockholm Ren och Vacker

Under 2008 har kampanjarbetet med syftet att påverka stockholmarnas attityder till nedskräpning, bedrivits på flera olika nivåer. Ett kommunikativt koncept för åren 2008-2010 har tagits fram, målgruppsinriktade affischkampanjer har genomförts med fokus på fimpnen som skräp och i arbetet med fokusområden och utbildning av Stockholmsvärddar har den strategin inriktats på att visualisera städning och därmed skapa större

medvetenhet kring frågor om nedskräpning.

I samverkan med Statistiska Centralbyrån, SCB och stiftelsen Håll Sverige Rent har en modell för att göra faktiska skräpmätningar tagits fram under 2008. Med start i juni 2009 påbörjas därför mätningar på cirka 1 200 mätpunkter i Stockholms stad. Mätningarna ska ligga till grund för bedömning av städinsatser, komplettering av papperskorgar, askkoppar m.m. och ställas mot de upplevelsebaserade undersökningar som bland annat genomförs av Undersöknings- och statistikkontoret, USK.

Under vecka 17 genomförde också Trafikkontoret Skräpplockardagar i skolorna. Intresset för denna aktivitet har ökat betydligt sedan Trafikkontoret, tillsammans med stiftelsen Håll Sverige Rent, tog över arrangemanget av denna kampanj. Efter att kampanjen i Stockholms stad lockat mellan 2000 och 5000 elever under ett flertal år deltog drygt 14 000 stockholmselever i Skräpplockardagarna 2007. 2008 uppgick deltagandet till drygt 21 000 grundskoleelever.

Trafikkontorets synpunkter och förslag

De åtgärder som föreslogs i lägesrapport 3 för Stockholm Ren och Vacker har genomförts under året. Dessutom har arbetet med ett antal större åtgärder för en renare och vackrare stad påbörjats för genomförande under 2009 och 2010.

De extra resurser som kommunfullmäktige fattat beslut om för särskilda satsningar inom ramen för Stockholm Ren och Vacker har varit avgörande för att realisera de uppdrag som anges i budget för 2007 och 2008. På samma sätt är de extra medel om 40 mnkr som finns i budget för 2009 och 2010 en förutsättning för att uppfylla de nya uppdrag om ytterligare förstärkt klottersanering, samt utökad patrullstädning under dagtid, som kommunfullmäktige fattat beslut om.

Trafikkontoret kan konstatera att intresset och därmed kraven, från såväl näringslivet som allmänheten, för en renare och vackrare stad ökat betydligt under de senaste två åren. Det är en mycket positiv signal, som ställer allt högre krav på verksamheten. Men de uppdrag som finns inom ramen för Stockholm Ren och Vacker förutsätter en nära samverkan mellan flera olika förvaltningar inom staden. Detta gäller inte minst klotterproblematiken, där Trafikkontoret tagit ett stort ansvar gällande socialt förebyggande insatser och utbildningsinsatser – uppdrag som finns i stadens policy mot klotter och annan skadegörelse.

Samtidigt som vikten av drift- och underhållsfrågorna ökar i stockholmarnas medvetande ser Trafikkontoret en avsaknad av dessa frågor i stadens övergripande visionsarbete. En växande stad med fler bostäder, fler besökare, fler evenemang och fler företag ställer höga krav på att tillräckliga resurser finns till denna upplevelseskapande verksamhet. Att

ta större hänsyn till drift- och underhållsfrågorna gäller också pågående och planerade exploateringsprojekt, så att projekten kan bli hållbara och upplevelserika.

Trafikkontoret anser att ansvarsöverförandet från stadsdelsnämnderna till trafik- och renhållningsnämnden gällande gatudrift, klottersanering och parkinvesteringar bidragit till såväl kostnadseffektivitet som förstärkningar av verksamheten. Trafikkontoret ser också ett beslut om ansvarsöverföring av parkdriften som viktig åtgärd för att stärka målpuffyllelsen gällande en renare och vackrare stad.

Stockholmsvärdarnas insatser är ett nytt inslag i ett Stockholm som växer. Deras arbete är helt avgörande för upplevelsen av en renare och vackrare stad, då det under dagtid ej är möjligt att maskinstäda frekventerade gatu- och gångstråk. Vårdarnas insatser visualiserar också stadens renhållningsarbete och påminner om vikten av att inte skräpa ned.

Vidare ser Trafikkontoret ett stort värde i att arbetet för en renare och vackrare stad bli en långsiktig satsning i ett Stockholm som växer. Detta förutsätter långsiktiga resursförstärkningar, tydliga målbeskrivningar och att såväl stadens förvaltningar och bolag, som privata näringsidkare deltar i arbetet.

Trafikkontoret föreslår att trafik- och renhållningsnämnden godkänner denna lägesrapport, samt överlämnar rapporten till kommunstyrelsen.

Slut